

รายงานสืบเนื่องจาก การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1

“คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน”

9 สิงหาคม 2562

ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

PROCEEDING

จัดโดย

สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน และสาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
สาขาวิชาชุมชนศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สาขาวิชาพัฒนาสังคม และสาขาวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยบราฮีวาราสขานครินทร์

เล่มที่ 1

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding)

การประชุมวิชาการระดับชาติและสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1
หัวข้อ “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.อมรา พงศาพิชญ์
ศาสตราจารย์ ดร.ปรีศวรร ยืนแสน

คณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เชิดชัย อุดมพันธ์

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บรรณาธิการ

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญมาก

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

: ดร.จิรัชยา เจียวัก

: อาจารย์สมฤดี สงวนแก้ว

กองบรรณาธิการ

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา แสงมณีศิริสาธิตกิจ, ดร.สวัสดี ไหลภากรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภมรรัตน์ สุธรรม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรงพันธ์ ใจห้าวีรพงศ์,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ โยธี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาหะมะดารี แวนะ,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ ทองสามสี, ดร.วันพิชิต ศรีสุข

แบบปก - รูปเล่ม

: นางสาวอัสสะห์ โวะ

พิมพ์เมื่อ

: 2562

จำนวนพิมพ์

: 100 เล่ม

จัดพิมพ์โดย

: หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พิมพ์ที่

: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่อยู่ : 181 หมู่ที่ 6
ถนน เจริญประดิษฐ์ ตำบล รุสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี ปัตตานี 94000
เบอร์โทรศัพท์ : 073 – 331304

หมายเหตุ

: บทความหรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
(proceeding) ฉบับนี้ จะต้องผ่านการกลั่นกรองคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่
เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ รายละเอียดและเนื้อหาที่
ปรากฏถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวและความรับผิดชอบเฉพาะของผู้เขียนไม่
จำเป็นต้องตรงกับความคิดเห็นหรือเป็นความรับผิดชอบของคณะบรรณาธิการผู้จัดทำ

คำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่ ๕๐๒๗๓ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่าย
พัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ ๑

เพื่อให้การดำเนินการจัดโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนา
สังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ ๑ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔ และ ๓๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบคำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่ ๐๔๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุม
วิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ ๑ ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
๒. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๓. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๔. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๕. รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
๖. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
๗. รองคณบดีฝ่ายบริหารและประกันคุณภาพ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
๘. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
๙. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
๑๐. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนาระบบ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์

กรรมการชุดนี้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการ
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

คณะกรรมการอำนวยการ

๑. ดร.จิรัชยา เจียวกิก	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชิดชัย อุคัมพันธ์	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญมาก	กรรมการ
๔. ดร.ชัยวัฒน์ โยธี	กรรมการ
๕. นางสาวศรีประไพ อุคัมละมูล	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาหะมะดารี แวโนะ	กรรมการ

/๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรงศน์พันธ์...

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

-๒-

๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรงศัพนธ์ ใจห้าว	กรรมการ
๘. นางจิตกรีย์ บุญโชติ	กรรมการ
๙. นายพงศ์เทพ แก้วเสถียร	กรรมการ
๑๐. นายอับดุลคอลิก อีร์รอฮีมีย	กรรมการ
๑๑. นายณัฐภาพงศ์ อภิโชติเดชาสกุล	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ดูแล ติดตามการดำเนินงานและประสานงานร่วมกับฝ่ายต่างๆ

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ

๑. ดร.อลิสสา หะสาณะ	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสังการ	กรรมการ
๓. ดร.สุรวุฒน์ ช่อไม้ทอง	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอมอร เจียรภค	กรรมการ
๕. นางสาวสมฤดี สงวนแก้ว	กรรมการ
๖. ดร.วรรณกร ลิขิตปัญญโชติ	กรรมการ
๗. ดร.ชาคร ประพรหม	กรรมการ
๘. นายณัฐภาพงศ์ อภิโชติเดชาสกุล	กรรมการ
๙. นายชุลฟีกอร์ มาโซ	กรรมการ
๑๐. ดร.ยุทธนา กาเต็ม	กรรมการ
๑๑. นางสาวดวงฤดี พรหมรัตน์ศรี	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่วางรูปแบบและรายงานของการประชุม คัดเลือกบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานและวิพากษ์ผลงาน จัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุม

คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ

๑. ดร.สวัลดี ไหลภาภรณ์	ประธานกรรมการ
๒. ดร.ยุทธนา กาเต็ม	กรรมการ
๓. ดร.วันพิชิต ศรีสุข	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มะดาโอะ ปูเตะ	กรรมการ
๕. ดร.พัฒน์นิตี บุญญานุพงศ์	กรรมการ
๖. ดร.ภัทรอร เวสารัตน์	กรรมการ
๗. นายบัญญัติ เตสวน	กรรมการ
๘. นางศิริพร ทองนวลจันทร์	กรรมการ
๙. นายชุลฟีกอร์ มาโซ	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการชุดนี้มีหน้าที่จัดเตรียมการลงทะเบียน การต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และองค์ปาฐก ดำเนินพิธีการเวทีกลาง และการดำเนินรายการประชุม

/คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์...

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

-๓-

คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และระบบสารสนเทศ

๑. นายณัฐภาพงศ์ อภิโชติเดชาสกุล	ประธานกรรมการ
๒. ดร.ยุพธนา กาเต็ม	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณชพงศ จันจุฬา	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสสือวี วาลี	กรรมการ
๕. นางสาวสุพัตรา รุ่งรัตน์	กรรมการ
๖. นางสาววันชพร รัตนจินดา	กรรมการ
๗. นางสาวอัสสยะ โวะ	กรรมการ
๘. นางสาวลักขณา จันทัง	กรรมการ
๙. นางสาวอามีเนาะ คอเลาะ	กรรมการ
๑๐. นายอัปคูลคอลิก ฮัรรอฮิมีย	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ออกแบบ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำเว็บไซต์งานประชุม ป้ายประชาสัมพันธ์ ระบบการลงทะเบียนออนไลน์ และประชาสัมพันธ์โครงการให้แก่กลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดต่อประสานจัดส่งเอกสารข้อมูลและการประชาสัมพันธ์ต่างๆ

คณะกรรมการฝ่ายสถานที่และโสตทัศนูปกรณ์

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณชพงศ จันจุฬา	ประธานกรรมการ
๒. ดร.วิญชิตา สังขดวง	กรรมการ
๓. ดร.สุรวุฒน์ ช่อไม้ทอง	กรรมการ
๔. ดร.รุศดา แก้วแสงอ่อน	กรรมการ
๕. นายคมวิทย์ สุขเสนีย์	กรรมการ
๖. ดร.ชัยวัฒน์ โยธี	กรรมการ
๗. นายอัปคูลอาซิส อัปคูลวาฮับ	กรรมการ
๘. นายซุลฟิกอร์ มาไซ	กรรมการ
๙. นางสาวดวงฤดี พรหมวันศิริ	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ และจัดหาโสตทัศนูปกรณ์เพื่อนำเสนอผลงาน การบันทึกภาพและเสียงภายในห้องประชุม การรับ-ส่งผู้เข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

๑. นายอัปคูลคอลิก ฮัรรอฮิมีย	ประธานกรรมการ
๒. ดร.พัฒน์นที บุญญานุพงศ์	กรรมการ
๓. ดร.อลิสสา หะสาณะ	กรรมการ
๔. นางสาวจุฑารัตน์ แสงทอง	กรรมการ
๕. ดร.กันยปรีณ ทองสามสี	กรรมการ
๖. นายสุไลมาน หะโมะ	กรรมการ
๗. นางสาวมนัสชนก ธรรมรัตน์	กรรมการ
๘. ดร.สวัสดี ไหลภากรณ์	กรรมการ

/๙. นางสาวจรงค์...

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

-๔-

๙. นางสาวจรัลภัส ศรีจันทร์งาม

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่วางแผนและติดตามรายรับ-รายจ่ายเงินโครงการ การทำบัญชี และรายการเบิกจ่ายต่างๆ ตามระเบียบงานคลังและพัสดุ

คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

๑. นางสาวศรีประไพ อุดมละมุล

ประธานกรรมการ

๒. ดร.วันฮารงค์ บินอิสริส

กรรมการ

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ สังข์รัตน์

กรรมการ

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีชาติ เบ็ญฤทธิ

กรรมการ

๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถวิล อินทรโม

กรรมการ

๖. นายเชษฐา มุทะหมัด

กรรมการ

๗. นายอัศวินคอลลิก อีร์รอฮิมีย

กรรมการ

๘. ดร.ชยุต อินทร์พรหม

กรรมการ

๙. ดร.ดาเรศ ชูยก

กรรมการ

๑๐. นางอมรรัตน์ แก้วชาดก

กรรมการ

๑๑. นางสาวสุนีย์ นวจินดาพันธุ์

กรรมการ

๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณชพงศ จันจุนา

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่จัดทำแบบประเมินผลโครงการ รวบรวมประเมินโครงการ และจัดทำรายงานประเมินผล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(รองศาสตราจารย์อิมจิต เลิศพงษ์สมบัติ)

รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่ ๕๐๒๗/๒ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ ๑

เพื่อให้การดำเนินการจัดโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ ๑ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความตรา ๓๔ และ ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบคำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ ๐๙๙๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ ๑ ดังนี้

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญมาก	มหาวิทยาลัยทักษิณ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรตวัฒน์ สุธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๔. ดร.ชนัญชิตา ทิพย์ญาณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๕. ดร.ชัยวัฒน์ โยธี	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๖. ดร.ยุทธนา กาเต็ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๘. นางสาวศรีประไพ อุดมละมุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรงศพันธ์ ใจห้าว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ ทองสามสี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๑๑. นายณัฐราพงศ์ อภิโชติเศษาสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภามะมะดารี แวโนะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มะดาโอะ ปูเตะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญล ชื่นพิง	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเวศน์ อรุณเบิกฟ้า	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณชพงศ จันจุฬา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอมอร เจียรมาศ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘. ดร.จิรัชยา เจียวัก	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๙. ดร.สวัสดิ์ โหลภารณ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๒๐. ดร.อลิสา หะสาณะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

/คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ...

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

-๒-

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้องนำเสนอผลงานวิชาการ

๑. ดร.วันฮารงค์ บินอิสริส	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๒. ดร.สุรวุฒม์ ช่อไม้ทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓. ดร.อลิสา ทะสาแมะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สะสีรี วาลี	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
๕. นายชุตติภรณ์ มาโซ	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๖. นายณัฐธาทงค์ อภิโชติเดชาสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(รองศาสตราจารย์อัมจิต เลิศพงษ์สมบัติ)
รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สารบัญ

	หน้า
สารจากคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	(1)
กำหนดการโครงการการประชุมวิชาการระดับชาติ	(3)
และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1	
กำหนดการนำเสนอบทความ	(5)
คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ	(11)
และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1	
คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ	(15)
และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1	

บทความปริญาโท

ความสัมพันธ์ระหว่างการค้ากับดุลการคลัง การจัดการกำไร และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 <i>กนกกรส พานิชย์พิพัฒน์, รศ.กัลยาภรณ์ ปานมะเร็ง</i>	1
สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นผลประกอบการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย <i>ธนาชัย แจ่มเปี่ยม, ผศ. ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์</i>	11
การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย <i>ภานุพันธ์ เพ็ชรไพศาล, ผศ. ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์</i>	26
การพัฒนาการขนส่งมวลชนของมหาวิทยาลัยสีเขียว ตามเกณฑ์ UI Green Metric สู่การขนส่งมวลชนตามหลักความยั่งยืน <i>วิรัตน์ ไตเมศน์, ผศ. ดร.กมลภา โสรัตน์</i>	47
ตัววัดผลการดำเนินงานของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการทำกำไรในงบการเงิน <i>สวรส สรกล, ดร.กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์</i>	64
การจัดทำโครงสร้างเงินเดือนสำหรับบริษัทการบินเข้าหาลำเครื่องบินส่วนตัว XYZ จำกัด <i>สุรพงษ์ คงบำเพ็ญ, ดร.เลิศชัย สุธรรมานนท์, ดร.นพวรรณ ศรีเกตุ, ดร.อุทัย สวานกุล</i>	76

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

ตัววัดผลการดำเนินงานของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการทำกำไรในงบการเงิน

PERFORMANCE INDICATOR OF ECONOMIC VALUE ADDED AND PROFITABILITY

IN FINANCIAL STATEMENT

สวรส สรกล¹ กนกศักดิ์, สุขวัญนาสินธุ์²

SAOVAROSE SARAKON¹ KANOKSAK SUKWATTANASINIT²

ภาควิชาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม¹

อาจารย์ประจำหลักสูตรคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม²

nudnudnud456@hotmail.com

บทคัดย่อ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถือเป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่งที่มีผู้ลงทุนสนใจเป็นอย่างยิ่ง การลงทุนในสถาบันการเงินต่างๆจึงต้องผ่านการคิดวิเคราะห์ หลักการและเหตุผล งบการเงินจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยเหลือนักลงทุนในการวิเคราะห์การลงทุน การวัดผลการดำเนินงานที่เป็นที่ยอมรับกัน คือ มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความมั่นคงและความสามารถในการชดเชยค่าใช้จ่ายในต้นทุนของเงินทุนได้ทั้งหมดและตัววัดผลการดำเนินงานที่ผู้ลงทุนนิยมใช้อีกหนึ่งตัว คือ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ลงทุนมักจะดูกำไรสุทธิหรือความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารและความมั่นคงของบริษัท การวัดผลการดำเนินงานดังกล่าว จึงเป็นเครื่องมือให้กับผู้ลงทุนและบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนำมาคิดวิเคราะห์ หลักการและเหตุผลในการนำเสนอตัวเลขในงบการเงิน

คำสำคัญ: วัดผลการดำเนินงาน, มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์, ความสามารถในการทำกำไร, อัตราส่วนทางการเงิน

Abstract

The Stock Exchange of Thailand is considered as a financial institution that has been interested by many investors. Since investment in financial institutions requires analysis on principles and reasons, financial statement is a kind of tool that enables investors to analyze the investment. Accepted performance indicator is economic value added that is based on stability and ability to compensate for all expenses in the cost of capital. Another performance indicator that is preferred by investors is financial ratio analysis. Mostly, investors often consider on net profit or profitability of companies representing abilities of executives and stability of companies. As a result, such performance indicator is considered as a tool for investors and companies listed

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

in the Stock Exchange of Thailand to analyze on principles and reasons for presenting numeric data in financial statements.

Keywords: performance indicator, economic value added, profitability, financial ratio

บทนำ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญกับผู้ลงทุนมากเป็นตลาดทุนและตลาดการเงินไทย โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและทางเลือกในการซื้อขายแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ของผู้ลงทุน งบการเงินจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยเหลือนักลงทุนในการวิเคราะห์การลงทุน ผู้ลงทุนในหลักทรัพย์จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนสามารถสะท้อนออกมาทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ผลตอบแทนจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์และผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลหรือดอกเบีย ซึ่งผู้ลงทุนจะหวังผลตอบแทนในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยผู้ลงทุนระยะยาวจะหวังผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล ส่วนผู้ลงทุนระยะสั้นจะหวังผลตอบแทนจากการเปลี่ยนแปลงของราคา ซึ่งเป็นการสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2548)

ปัจจุบันการเลือกลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ลงทุนต้องพิจารณาการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ โดยการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของบริษัทมีมากมายหลายวิธี แต่ถ้าลองพิจารณาว่าตัววัดผลการดำเนินงานที่สามารถครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลของการดำเนินงานทั้งหมดและยังสร้างความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นนั้น คือ แนวคิดมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added : EVA) (สุรารัตน์ นรชุน, 2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิ กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน กำไรส่วนที่เหลือและมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์กับผลตอบแทนของหุ้น ได้กล่าวว่า มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์เป็นการวัดผลการดำเนินงานที่สามารถครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลของการดำเนินงานทั้งหมดและยังสร้างความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นนั้นมีการพัฒนามาแนวคิดมาจากกำไรส่วนที่เหลือ (Residual Income) มาเป็นมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์โดย Stern และ Stewart แนวคิดนี้อยู่บนพื้นฐานความมั่งคั่งและความสามารถในการชดเชยค่าใช้จ่ายในต้นทุนของเงินทุนได้ทั้งหมด แตกต่างจากกำไรทางบัญชีที่ไม่สามารถสะท้อนกำไรเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริงได้ (Economic Really) เนื่องจากยังมีข้อจำกัดของการบันทึกการทางบัญชี ซึ่งต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (GAAP) ส่งผลให้ตัวเลขในงบการเงินอาจผ่านการบิดเบือนข้อมูลจากผู้บริหาร เพราะการวัดผลการดำเนินงานบ้างตัวพิจารณาเพียงแค่ต้นทุนของการก่อหนี้เท่านั้น ด้วยเหตุผลนี้ทำให้ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนของส่วนของผู้ถือหุ้น เช่น กำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings Per share : EPS) กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Cash Flow from Operating Activities : CFO) จึงมีการปรับปรุงรายการทางบัญชีให้อยู่ตามหลักปฏิบัติของบัญชี ตัววัดผลการดำเนินงานทางเศรษฐศาสตร์เป็นเสมือนตัวช่วยของผู้ลงทุนและผู้บริหารในการพิจารณาโอกาสในการตัดสินใจลงทุน อีกทั้งยังเป็นตัววัดที่เป็นแรงจูงใจให้กับผู้บริหารเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร โดยคำนึงถึง

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

ผลประโยชน์สูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น และแนวคิดนี้ยังได้รับการยกย่องชมเชย ว่าเป็นแนวคิดที่ทรงคุณค่าและน่าสนใจอย่างยิ่ง ส่งผลให้หนังสือพิมพ์และนิตยสารชั้นนำต่างนำออกไปเผยแพร่แนวความคิดนี้ (สุรารัตน์ นรขุน, 2553)

การวิเคราะห์งบการเงิน โดยตัววัดผลการดำเนินงานทางบัญชีที่ผู้ลงทุนนิยมใช้กันมาก คือ อัตราส่วนทางการเงิน แม้ว่าจะถูกลดความสำคัญลงเนื่องจากพบว่ามีข้อผิดพลาดในการวิเคราะห์ คือ ผลกำไรที่แสดงในงบการเงินไม่ได้สะท้อนสภาพคล่องของบริษัทอย่างแท้จริงผ่านการตกแต่งตัวเลขและการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้างตั้งเหตุการณ์ของบริษัท Enron ยักษ์ใหญ่ในวงการพลังงานของประเทศสหรัฐอเมริกา(สุรารัตน์ นรขุน, 2553) ด้วยเหตุการณ์นี้การปกปิดข้อมูลทางบัญชี ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจเริ่มตระหนักว่า การวัดผลการดำเนินงานที่อาศัยข้อมูลจากงบการเงินในอดีตเพียงอย่างเดียวจะไม่เพียงพออีกต่อไป เพราะมีการปรับปรุงรายการตามมาตรฐานรายงานทางการเงินนั้น ไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริงได้

อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์งบการเงินก็ยังถือเป็นเครื่องมือที่นิยมในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ สิ่งที่ผู้ลงทุนให้ความสำคัญมากในงบการเงินก็คือผลกำไรของธุรกิจ ซึ่งมาจากความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ มีการวัดผลออกมาในรูปอัตราส่วนทางการเงินต่างๆ เช่น อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ขึ้นอยู่กับผู้ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจทำการศึกษาดัชนีตัววัดผลการดำเนินงานของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่ในงบการเงิน โดยแนวคิดนี้มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินและบริษัท ผู้บริหารในระดับต่างๆในการบริหารต้นทุนและลงทุนทั้งหมดจึงต้องศึกษาวิเคราะห์ มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ควบคู่ไปกับอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรที่ผู้ลงทุนสนใจ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาดัชนีตัววัดผลการดำเนินงานของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการทำกำไรในงบการเงิน

มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์คืออะไร

สุรารัตน์ นรขุน, (2553) ได้พูดถึงมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added : EVA) ว่าเป็นแนวคิดที่อยู่บนพื้นฐานความมั่งคั่งและความสามารถในการชดเชยค่าใช้จ่ายในต้นทุนของเงินทุนได้ทั้งหมด แม้ในอดีตจะมีการวัดกำไรส่วนที่เหลือ (Residual Income) เป็นการวัดกำไรเชิงเศรษฐกิจแต่ยังไม่เพียงพอในปัจจุบัน ต่อมานักวิจัยในอดีต Stern และ Stewart (1991) ได้แสดงความเห็นว่าการวัดกำไรส่วนที่เหลือยังไม่ได้สะท้อนกำไรเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง (Economic Really) เนื่องจากยังมีข้อจำกัดของการบันทึกรายการทางบัญชี ซึ่งต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (GAAP) ส่งผลให้ตัวเลขในงบการเงินอาจผ่านการบิดเบือนข้อมูลจากผู้บริหาร เพราะการวัดผลการดำเนินงานบางตัวพิจารณาเพียงแค่ต้นทุนของการก่อหนี้เท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงถึง

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

ต้นทุนของส่วนของเจ้าของ อย่างเช่นการวัดผลการดำเนินงานทางบัญชีได้แก่ กำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings Per share : EPS) กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Cash Flow from Operating Activities : CFO) จึงได้มีการปรับปรุงรายการทางบัญชี โดยนักวิจัยในอดีต Stern และ Stewart(1991) ซึ่งได้พัฒนาแนวคิดมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และจดลิสสิทธ์ (สุธาร์ตน์ นรขุณ, 2553)

การวัดผลการดำเนินงานนี้ได้ครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลของผลการดำเนินงานทั้งฝ่ายต้นทุนของการก่อหนี้ และต้นทุนส่วนของเจ้าของซึ่งสามารถคำนวณได้จากกำไรจากการดำเนินงานหักด้วยต้นทุนที่ใช้ไปในการก่อให้เกิิดกำไรนั้น Stewart, (1991) อ้างถึงในประกัสสร กาศย์เกิด, (2559) เป็นเสมือนตัวช่วยของนักลงทุนในการพิจารณาโอกาสในการตัดสินใจลงทุน อีกทั้งยังเป็นตัววัดที่เป็นแรงจูงใจให้กับผู้บริหารเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น และแนวคิดนี้ยังได้รับการยกย่องชมเชย ว่าเป็นแนวคิดที่ทรงคุณค่าและน่าสนใจอย่างยิ่ง ทำให้ระบบนี้เริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น โดยบริษัทยักษ์ใหญ่ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ได้นำระบบนี้ไปใช้ เช่น เอทีแอนด์ที, โคคา-โคล่า, บอสซ์แอนด์ลอมด์, มัตซูชิตะ และโซนี่ เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้หนังสือพิมพ์และนิตยสารชั้นนำต่างนำออกไปเผยแพร่แนวความคิดนี้ (สุธาร์ตน์ นรขุณ, 2553)

มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA) ในประเทศไทยเริ่มมีบทความมากมายที่สนับสนุนความคิดนี้ จนกระทั่งในปี 2549 สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้เห็นความสำคัญของการใช้ EVA เป็นตัววัดผลการดำเนินงานโดยมีการจัดสัมมนาวิชาการเรื่อง “EVA : Economic of Value Added แนวทางสู่ความสำเร็จแห่งการบริหารองค์กร” โดยได้รับเกียรติจากบริษัท Stern Stewart (ประเทศไทย) จำกัด มาเป็นผู้บรรยายในครั้งนี้ซึ่งส่งผลให้มีการตื่นตัวเกี่ยวกับแนวคิดนี้มากขึ้น บริษัทได้พัฒนา EVA จากแนวคิด Residual Income โดยเห็นว่า การประเมินผลการดำเนินงานนั้นควรสะท้อนมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added) โดยวัดได้จากกำไรทางเศรษฐกิจ (Economic Profit) ซึ่งแตกต่างจากกำไรทางบัญชี (สุธาร์ตน์ นรขุณ, 2553)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ยังถูกนำมาวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ โดย พชณี จุลรังสี. (2557) จากการศึกษาการวิเคราะห์ทางการเงินของ กฟผ. ตามแนวคิดทางบัญชี พบว่าการวิเคราะห์ทางการเงินเฉลี่ย 5 ปี ผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ มีอัตราส่วนการทำกำไรเฉลี่ยร้อยละ 9 อัตราผลตอบแทนในสินทรัพย์เฉลี่ยร้อยละ 8 และอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยร้อยละ 13 และจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแนวคิด EVA พบว่า กฟผ. ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2554 มีผลกำไรที่แท้จริงทั้งบวกและลบ ดังนี้ 138.95, -13,558.13, -15,234.59, -2,664.91, -4,833.25 ล้านบาท ตามลำดับ เนื่องจาก กฟผ. เป็นธุรกิจด้านพลังงานที่เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของประเทศไทยที่ใช้เงินลงทุนดำเนินงานของ กฟผ. ค่อนข้างสูงเป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่สามารถกำหนดราคาขายเพื่อให้กฟผ. ได้กำไรที่สูง เพราะเป็นรัฐวิสาหกิจ อีกทั้งกฟผ. ยังมีเงินงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากภาครัฐบาล การบริหารสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้หรือให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงไม่มากนัก

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

กำไรทางบัญชีคำนวณขึ้นจากรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหักด้วยต้นทุนเงินทุนจากการก่อหนี้เป็นต้นทุนเงินทุนเท่านั้นและถือว่าต้นทุนเงินทุนของผู้ถือหุ้นไม่เป็นต้นทุน เมื่อคำนวณออกมาแล้วกำไรที่เหลือนั้นถือว่าเป็นของผู้ถือหุ้น แต่สำหรับนักเศรษฐศาสตร์แล้ว บริษัทยังไม่มีกำไรจนกว่าผู้ถือหุ้นจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งหมด วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2548) กล่าวว่ากำไรทางบัญชีจะหักด้วยต้นทุนเงินทุนสำหรับการก่อหนี้เท่านั้นไม่รวมต้นทุนเงินลงทุนสำหรับส่วนของผู้ถือหุ้น แต่กำไรเชิงเศรษฐศาสตร์จะหักด้วยต้นทุนของเงินลงทุนทั้งหมดทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และฝ่ายผู้ถือหุ้น โดย วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2548) สรุปประเด็นปัญหาของกำไรบัญชีมีดังต่อไปนี้

1. กำไรทางบัญชีไม่ได้เป็นตัวสะท้อนถึงกระแสเงินสด เพราะกำไรทางบัญชีใช้เกณฑ์คงค้างในการบันทึกบัญชีและยังมีค่าใช้จ่ายที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงรวมอยู่ เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ค่าตัดจำหน่าย ดังนั้นกำไรทางบัญชีจึงไม่สะท้อนให้เห็นถึงกระแสเงินสด
2. กำไรทางบัญชีไม่สะท้อนถึงระดับความเสี่ยงของบริษัท แต่เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลในอดีตซึ่งไม่ได้บอกถึงระดับความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงนี้เป็นสิ่งที่สำคัญกับผู้ถือหุ้นและบริษัทเพราะสามารถทราบถึงมูลค่าของกิจการได้
3. กำไรทางบัญชีไม่ได้รวมต้นทุนค่าเสียโอกาสของผู้ถือหุ้น กำไรทางบัญชีจะมองต้นทุนของเงินลงทุนเพียงดอกเบี้ยจ่ายและเงินปันผลหุ้นบริมสิทธิเท่านั้น แต่ในเชิงเศรษฐศาสตร์ต้นทุนของหุ้นสามัญก็คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากผู้ถือหุ้น(ต้นทุนค่าเสียโอกาส) กล่าวคือ กำไรทางบัญชีจะหักด้วยต้นทุนเงินทุนสำหรับการก่อหนี้เท่านั้น ไม่รวมต้นทุนเงินลงทุนสำหรับส่วนของผู้ถือหุ้น แต่กำไรเชิงเศรษฐศาสตร์จะหักด้วยต้นทุนของเงินลงทุนทั้งหมดทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และฝ่ายผู้ถือหุ้น
4. การปฏิบัติทางบัญชีมีความแตกต่างกัน เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีมีวิธีการทางบัญชีที่เลือกปฏิบัติได้ ดังนั้นอาจเป็นเครื่องมือให้กับผู้บริหารใช้ในการตกแต่งตัวเลข ทำให้กำไรทางบัญชีไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงกำไรที่แท้จริงของบริษัท
5. กำไรทางบัญชีไม่ได้คำนึงถึงมูลค่าของเงินตามเวลา ซึ่งไม่ได้สะท้อนถึงระดับความเสี่ยงของกระแสเงินสดในอนาคต

งานวิจัยของ สุธารัตน์ นรชุน (2553) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิ (NI) กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน(CFO) กำไรส่วนที่เหลือ (RI) และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA) กับผลตอบแทนของหุ้นโดยทำการศึกษบริษัทในกลุ่ม SET 100 ผลการวิจัยพบว่า กำไรสุทธิ (NI) กำไรส่วนที่เหลือ (RI) และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA) สามารถให้เนื้อหาข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ (Relative Information Content) ขณะที่มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA) สามารถอธิบายลักษณะเนื้อหาข้อมูลได้มากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Components of economic value added) กลับพบว่าองค์ประกอบส่วนที่เป็นกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน(CFO) และรายการคงค้าง(Accrual) สามารถให้เนื้อหาข้อมูลส่วนเพิ่ม

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

(Incremental Information Content) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัววัดผลกำไรทางบัญชีนั้นยังคงสามารถให้ข้อมูลทั้งลักษณะเชิงเปรียบเทียบ และข้อมูลลักษณะส่วนเพิ่ม

ประโยชน์ของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์มีดังนี้

1. ใช้เป็นมาตรฐานการวัดผลการดำเนินงานทางการเงินซึ่งอยู่บนพื้นฐานความมั่งคั่งของเจ้าของเงินทุน
2. ใช้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงของบริษัท ทำให้ผู้บริหารและพนักงานรู้สึกเป็นเจ้าของคนหนึ่งในองค์กร ซึ่งสามารถนำไปเชื่อมโยงกับกระบวนการทำงาน การตัดสินใจ การวางแผนการลงทุนและการใช้ทรัพยากรที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัทได้
3. ใช้กำหนดผลตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและพนักงาน ทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนว่า มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ภายในองค์กรเกิดขึ้นจากส่วนใดและสามารถก่อให้เกิดแรงกระตุ้นในการทำงาน การปรับปรุงพัฒนา ทำให้มั่นใจได้ว่าแผนงานที่วางไว้จะนำไปสู่ความสำเร็จ
4. มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์สามารถบอกถึงกระแสเงินสดสุทธิที่บริษัทจะได้รับอย่างแท้จริง
5. มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์มีผลต่อนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท ดังนั้นมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์จึงมีผลต่างราคาหลักทรัพย์ด้วย เนื่องจากเงินปันผลถือเป็นปัจจัยสำคัญที่นักลงทุนต้องการ

มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์สามารถทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงหน่วยงานต่าง ๆ ในบริษัท เพราะการตัดสินใจงบประมาณการลงทุนของบริษัทอันได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ งบประมาณจ่ายเงินลงทุน การวางแผนกลยุทธ์ การควบคุมกิจการ และการขายสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยบริษัทจะต้องพัฒนามูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันและในอนาคตให้สูงที่สุด เนื่องจากมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์สามารถไปเชื่อมโยงกับผลตอบแทนที่ฝ่ายบริหารจะได้รับ แสดงให้เห็นว่ามูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์เป็นสิ่งจูงใจให้ฝ่ายบริหารทำหน้าที่ในการบริหารโครงการลงทุนจะต้องผ่านการวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ที่ชัดเจนและถูกต้องและก่อให้เกิดมูลค่ากลับมายังบริษัทได้อย่างแท้จริงจุดเด่นของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ คือ มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์สามารถกระจายสู่ส่วนงานและฝ่ายต่างๆได้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของทางตรงหรือทางอ้อม

ในแง่ของนักลงทุนมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของราคาหุ้นซึ่งทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น(นักลงทุนระยะสั้นมักจะหวังผลตอบแทนจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น) ส่วนเจ้าหนี้ยังได้ความน่าเชื่อถือจากบริษัทที่จะสามารถชำระหนี้ได้ ประเด็นดังกล่าวสามารถมองเห็นแนวโน้มของการลงทุนได้นอกจากนี้นักลงทุนยังนำมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ไปออกแบบกลยุทธ์ในการลงทุนซึ่งจะได้ผลตอบแทนที่สูงกว่ากลยุทธ์อื่นภายใต้ความเสี่ยงที่เท่ากัน

กว่าจะเป็นมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์

มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA) คำนวณโดยนำกำไรจากการดำเนินงานหลังหักภาษี (Net Operating Profit After Tax: NOPAT) หักต้นทุนเงินทุน (Capital Charge) การแสดงค่ากำไรจากการดำเนินงานหลังหักภาษี (NOPAT) และเงินลงทุนที่ลงไป (Invested Capital) นั้นควรเป็นค่าที่หลังจากการปรับปรุงทางบัญชีแล้ว รายการปรับปรุงทางบัญชีจะทำให้มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ส่วนประกอบของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ โดย ศิริเพชร สุนทรวิภาต, (2555) มีดังต่อไปนี้

1. กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังหักภาษี (Net Operating Profit after Taxes: NOPAT) โดยทั่วไปแล้วในการคำนวณหากำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังหักภาษีจะไม่รวมรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยในธุรกิจหรือรายการทางบัญชีบัญชีที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเงินสด เช่น กำไร(ขาดทุน)จากการขายสินทรัพย์ จากการเลิกกิจการ จากรายการพิเศษ ทั้งนี้ที่ไม่รวมรายการดังกล่าวเพื่อที่จะให้การปรับปรุงกำไรสุทธิจากการดำเนินงานสามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ใกล้เคียงเงินสดที่เกิดจากการดำเนินงานที่แท้จริงที่สุด

2. เงินลงทุนที่ลงไป (Invested Capital) ซึ่งมีค่าเท่ากับสินทรัพย์รวมหักหนี้สินหมุนเวียนที่ไม่มีภาระดอกเบี้ย

3. ต้นทุนเงินทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Cost of Capital: WACC) ต้นทุนเงินทุนมีความสำคัญในเรื่องของการลงทุน กิจการส่วนใหญ่จะจัดหาเงินทุนจากหลายแหล่ง เช่น หุ้นกู้ หุ้นสามัญ หรือเงินกู้ยืม ซึ่งต้นทุนของเงินทุนในแต่ละแห่งนั้นจะมีต้นทุนไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงต้องเฉลี่ยต้นทุนเงินทุนของเงินทุนทั้งจำนวน การคำนวณหาต้นทุนของเงินทุนถัวเฉลี่ย โดยปกติแล้วต้นทุนจากการก่อหนี้มักจะต่ำกว่าต้นทุนจากส่วนของเจ้าของเพราะการก่อหนี้จะทำให้บริษัทมีภาระดอกเบี้ยจ่ายซึ่งสามารถนำมาหักในค่าใช้จ่ายในการลดหย่อนภาษีได้ การคำนวณต้นทุนเงินทุนถัวเฉลี่ยจึงต้องพิจารณาถึงสัดส่วนรวมทั้งต้นทุนเงินกู้ยืมและเงินลงทุนของกิจการรวมไปถึงภาษีที่สามารถประหยัดได้ ต้นทุนเงินทุนถัวเฉลี่ยประกอบด้วย

1.1 ต้นทุนเงินกู้ยืมที่มีภาระดอกเบี้ย (k_d) จะเป็นการนำต้นทุนดอกเบี้ยที่จ่ายมาหารด้วยส่วนของเงินกู้ยืมทั้งหมด แล้วนำมาคิดลดเนื่องจากผลประโยชน์ทางภาษี

1.2 ต้นทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น (k_e) เป็นต้นทุนที่เสียโอกาสของผู้ถือหุ้นสามัญ แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนเนื่องจากบริษัทนำเงินไปลงทุนต่อเพื่อขยายกิจการ

1.3 อัตราภาษีเงินได้ (T)

1.4

รายการปรับปรุงบัญชีที่สำคัญ

การปรับปรุงบัญชี เพื่อลดการบิดเบือนที่อาจเกิดขึ้นจากความตั้งใจตกแต่งตัวเลขทางบัญชีของผู้บริหาร หรืออาจเกิดขึ้นภายใต้หลักมาตรฐานรายงานทางการเงิน ที่ตั้งอยู่บนหลักความระมัดระวัง (จรรยาบรรณ จิตวร

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

พันธ์, 2546) จากการศึกษาในอดีตสำหรับการศึกษาเรื่องมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA) ในประเทศไทย พบว่ารายการปรับปรุงที่ชัดเจนและเพียงพอมีดังต่อไปนี้

1. ค่าเผื่อการประกันสินค้าและค่าเผื่อนี้สูญ (Provision for warranty and Provision for bad debt) ภายใต้เกณฑ์คงค้างทางบัญชีบริษัทจำเป็นต้องตั้งค่าเผื่อสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับรายได้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำหรับแนวคิดของ EVA มองว่าค่าเผื่อนี้เหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่มีใช้เงินสด ดังนั้นเพื่อจำกัดความสามารถของฝ่ายบริหารจากการใช้ค่าเผื่อนี้ เพื่อปรับแต่งตัวเลขของผลกำไรจึงมีการปรับปรุงค่าเผื่อที่เกิดขึ้นของบริษัท ให้เป็นเกณฑ์เงินสดเพื่อให้รับรู้ถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงโดยที่ค่าเผื่อนั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อนจะต้องไปบวกกลับ (หักออก) ที่ NOPAT และในส่วนของ Capital จะบวกกลับค่าเผื่อที่เกิดขึ้นในปี นั้นที่ Capital

2. ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (Deferred Tax) ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีเป็นผลต่างของภาษีเงินได้ที่คำนวณจากกำไรตามหลักการบัญชีกับกำไรตามประมวลรัษฎากร เมื่อมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับรู้รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นการถาวร โดยการปรับปรุงในส่วนของ EVA นั้นพิจารณาว่าภาษีเงินได้รอตัดบัญชีไม่ใช่ต้นทุนเงินสด (Noncash Charges) โดยถ้าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชียิ่งเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อนจะต้องไปหักออก (บวกกลับ) ที่ NOPAT และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชียิ่งเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อนให้นำไปบวกกลับ (หักออก) ที่ NOPAT ส่วนถ้ายอดภาษีเงินได้รอตัดบัญชีบแสดงฐานะการเงินที่หนี้สิน(สินทรัพย์) ให้บวกกลับ (หักออก) ที่ Capital

3. มูลค่าตามบัญชีของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดและงานระหว่างก่อสร้าง (Book Value of Construction in Process and Book Value of Marketable Securities) แนวคิดของ EVA ถือว่ามูลค่าทางบัญชีทั้งสองไม่ใช่กิจกรรมจากการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ดังนั้นควรมีมูลค่าตามบัญชีของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดและมูลค่าตามบัญชีของงานระหว่างก่อสร้างหักออกจาก Capital

4. ขาดทุนหรือกำไรที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติ (Nonrecurring Gains and Losses) รายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติของบริษัท เช่น กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างของบริษัท และกำไร (ขาดทุน) จากการขายส่วนงาน ให้ปรับปรุงโดยนำไปบวกเข้าที่ NOPAT สำหรับผลขาดทุนและหักออกจาก NOPAT สำหรับกำไรที่เกิดขึ้นและปรับปรุงที่ Capital ให้นำผลขาดทุนที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติของกิจการไปบวกกลับที่ Capital และหักออกจาก Capital ในกรณีของกำไร โดยทั้งขาดทุนและกำไรที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติของกิจการที่นำมาปรับปรุงที่ NOPAT และ Capital ให้คิดจากยอดหลังภาษีแล้วทั้งสิ้น

5. ค่าความนิยม (Goodwill) ค่าความนิยมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบริษัทหนึ่งซื้อกิจการของบริษัทอื่นด้วยราคาที่สูงกว่ามูลค่าตลาดยุติธรรม (Fair Price) โดยแนวคิดของ EVA ให้ตัดค่าความนิยม เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เงินสด (Noncash Item) โดยตัดค่าความนิยมที่เกิดขึ้นและให้นำไปรวมกับ Capital ดังนั้นการปรับปรุง

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

สำหรับ EVA จะบวกกลับค่าความนิยมที่ตัดจ่ายในปีนั้นที่ NOPAT และบวกกลับในส่วนค่าความนิยมตัดจ่ายสะสมที่เกิดขึ้นในปีนั้นที่ Capital

ทั้งนี้การแสดงค่ากำไรจากการดำเนินงานหลังหักภาษี (NOPAT) และ เงินลงทุนที่ลงไป (Invested Capital) นั้นควรเป็นค่าที่หลังจากการปรับปรุงทางบัญชีแล้ว รายการปรับปรุงทางบัญชีจะทำให้มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขความโน้มเอียง หรือการบิดเบือนที่เกิดจากแนวโน้มของฝ่ายจัดการในการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีและแก้ไขจุดอ่อนของหลักการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้กำไรที่ได้นั้นมีความสม่ำเสมอ

สิ่งที่ผู้ลงทุนให้ความสนใจ

ข้อมูลทางบัญชีในงบการเงินที่ผู้ลงทุนสนใจเป็นอย่างมาก คือ ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายล้วนแล้วแต่ให้ความสนใจในการทำผลกำไรของบริษัท เพราะมีความสำคัญอย่างมากในการเพิ่มมูลค่าบริษัทในอนาคต จึงเป็นที่น่าศึกษาว่า อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรมีความสำคัญอย่างไรทำไมผู้ลงทุนถึงให้ความสำคัญ โดยอัตราส่วนที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาเป็นอัตราส่วนที่เกี่ยวกับการวัดความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดผลการดำเนินงานและความสามารถในการดำเนินงานของผู้บริหารของกิจการเป็นสิ่งสำคัญต่อความอยู่รอดของกิจการและเป็นเครื่องมือที่ผู้ลงทุนใช้ในการวิเคราะห์และประเมินฐานะทางการเงินของบริษัท โดยผู้วิเคราะห์อาจนำอัตราส่วนทางการเงินไปเทียบกับอัตราส่วนในอดีตที่ผ่านมาของบริษัทหรือเปรียบเทียบกับคู่แข่งได้ อัตราส่วนแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ประกอบไปด้วยดังนี้

1. อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Asset: ROA) ความสามารถของบริษัทในการทำกำไรเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ที่บริษัทมีทั้งหมด ซึ่งจะวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดกำไรมากที่สุด
2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) เป็นการวัดผลตอบแทนที่จะได้มาจากการดำเนินงานของกิจการ รวมไปถึงผลของการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน ลงทุน และจัดหาเงิน อัตราส่วนนี้จึงเป็นอัตราส่วนที่ผู้ถือหุ้นให้ความสำคัญมากเพราะการคำนวณออกมามีค่าสูงแสดงว่า ผู้ถือหุ้นมีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงด้วย

เชมณัฐสิตา โชตินลินทิพย์ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม set 100 ระหว่างปี 2549-2553 มีหลักทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขการจ่ายเงินปันผลต่อเนื่อง 5 ปีจำนวน 61 บริษัท โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุเพื่อศึกษาตัวแปรอิสระหลายๆตัวกับตัวแปรตาม ผลการศึกษาพบว่าความเสี่ยงและความสามารถทำกำไร ได้แก่อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการจ่ายเงินปันผล ขณะที่อัตราส่วนของผู้ถือหุ้น(Return on Equity) และความเสี่ยง (Risk)

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการจ่ายเงินปันผล เมื่อทำการทดสอบการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multi Linear Regression) ทั้ง 3 ตัวแปรสามารถนำมาใช้พยากรณ์การจ่ายเงินปันผลของบริษัทในกลุ่ม set 100 ได้อย่างมีนัยสำคัญ

3. อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM) หลังจากหักค่าใช้จ่ายและต้นทุนรวมทั้งภาษีเงินได้แล้วกิจการสามารถทำกำไรได้เท่าใด หากมีค่าสูง แสดงว่าบริษัทสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายต่างๆและต้นทุนได้ดี

4. อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit margin: GPM) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างผลกำไรขั้นต้นกับยอดขาย เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดและประเมินผลประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการ เช่น การควบคุมต้นทุนการผลิต การแข่งขันกับอุตสาหกรรมคู่แข่ง

5. อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings Per share: EPS) ส่วนของกำไรสุทธิจากผลการดำเนินงานของบริษัทต่อหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้ว ผู้ลงทุนจะทราบถึงความสามารถในการดำเนินงานของผู้บริหารและกำไรส่วนที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากบริษัทต่อหุ้นและสามารถคาดการณ์ของกำไรสุทธิต่อหุ้นในอนาคต

จรรยาบรรณ (2546) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ EVAมูลค่าเพิ่มตลาด MVA อัตราส่วนกำไรต่อสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ROA อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ROEและอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย EPS กับผลตอบแทนจากหุ้นสามัญ และศึกษาการเลือกกลุ่มหลักทรัพย์ภายใต้แนวคิดของมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐศาสตร์และมูลค่าตลาดเพิ่มเปรียบเทียบกับกลยุทธ์เพื่อการเติบโต กลยุทธ์สร้างมูลค่า กลุ่มหลักทรัพย์ที่แบ่งตามอัตราการจ่ายเงินปันผล โดยใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2542 – 2544 ผลการศึกษา พบว่า อัตราส่วนทางบัญชีสามารถอธิบายผลตอบแทนหุ้นได้มากกว่ามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์และมูลค่าตลาดเพิ่ม โดยอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ROE สามารถอธิบายผลตอบแทนหุ้น ณ เวลาเดียวกันได้มากที่สุด และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ROA แสดงความสัมพันธ์ที่เป็นลบกับผลตอบแทนของหุ้นในอนาคตสูงสุด เมื่อแยกทดสอบเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมก็พบว่าผลลัพธ์ที่ได้สอดคล้องกันกับการทดสอบข้างต้น ยกเว้นแต่มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ที่คำนวณได้จากกลุ่มพลังงาน และกลุ่มพาณิชย์ และมูลค่าตลาดเพิ่มจากกลุ่มก่อสร้างและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่สามารถอธิบายผลตอบแทนหุ้นได้มากกว่าอัตราส่วนทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ และผลการศึกษาการสร้างกลุ่มหลักทรัพย์ภายใต้กลยุทธ์ที่แตกต่างกัน พบว่า กลยุทธ์ที่สร้างจากมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์และมูลค่าตลาดเพิ่มให้อัตราผลตอบแทนที่ต่ำกว่าการใช้กลยุทธ์สร้างมูลค่า โดยที่กลยุทธ์สร้างมูลค่าที่แบ่งตามกำไรสุทธิต่อราคาตลาดของหุ้นให้อัตราผลตอบแทนที่สูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่านักลงทุนในประเทศไทยอาจไม่ได้ให้ความสนใจกับการวัดที่นำความมั่งคั่งไปสู่ผู้ถือหุ้น ซึ่งได้แก่ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์และมูลค่าตลาดเพิ่มมากกว่าอัตราส่วนทางบัญชี

สรุปผลการวิจัย / อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาตัววัดผลการดำเนินงานของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการทำกำไรในงบการเงิน ถึงแม้มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์มีความซับซ้อนแต่ก็ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากสำหรับนักลงทุนและผู้บริหารซึ่งเปรียบเสมือนเป็นตัวช่วยของผู้ลงทุนในการพิจารณาโอกาสในการตัดสินใจลงทุนที่คำนึงถึงต้นทุนทั้งหมดของบริษัทและเป็นตัววัดผลการดำเนินงานของผู้บริหารในการตัดสินใจลงทุนแต่ละโครงการ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร ส่วนความสามารถในการทำกำไรก็เป็นตัววัดผลการดำเนินงานที่นักลงทุนนิยมใช้กันมาก แต่ด้วยมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ทำให้กำไรที่แสดงออกมายังไม่ทราบถึงอนาคตได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้การวิเคราะห์หุ้นตัวใดตัวหนึ่ง นักลงทุนไม่ควรดูหรือศึกษาโดยใช้เครื่องมือเพียงเครื่องเดียว ควรใช้เครื่องหลายชิ้นในการตัดสินใจเข้าหรือออก ในการตัดสินใจซื้อขายหุ้น เช่น การใช้กราฟแนวโน้ม การกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกอีกมากมายที่เป็นตัวแปรสำคัญและกระทบผลการดำเนินงานของธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ตัววัดผลการดำเนินงานของมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการทำกำไรในงบการเงินเป็นเพียงแค่เครื่องมือในการวิเคราะห์งบการเงินเท่านั้น แต่มีความสำคัญมากในการสร้างความมั่งคั่งให้กับผู้ถือหุ้นและเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาบริษัทให้เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎาพรอุณหวัชชนิดดา. (2550). การวัดผลการดำเนินงานขององค์กรตามแนวคิดมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจของหลักทรัพย์กลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เขมณัฐสิตา โชตินลินทิพย์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม set 100. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรรยาบรรณ จิตตรพันธ์. (2546). มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ มูลค่าเพิ่ม อัตราส่วนทางบัญชีและผลตอบแทนของหุ้นสามัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาการเงิน.
- จันวิมล ติรบรรเจิด. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนกับมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA). ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์และการจ่ายเงินปันผล : กรณีศึกษา: บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การประชุมวิชาการระดับชาติ และสัมมนาเครือข่ายพัฒนาสังคม/ชุมชนภาคใต้ ครั้งที่ 1 “ภาคีเครือข่ายกับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”

- ณิชาพันธ์ แอดสกุล. (2558). *ตัววัดผลการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์และมูลค่าเพิ่มทางการตลาด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ประภัสสร กาพย์เกิด. (2559). *ผลกระทบของการวัดผลการดำเนินงานโดยวิธีมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจและวิธีอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อราคาหลักทรัพย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พชนี จุฬรังสี(2557). *การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแนวคิดมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (Economic Value Added-EVA) กรณีศึกษา: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.). วารสารการจัดการวิทยาศาสตร์ (ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม(2557).*
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2548). *มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์*. สืบค้นจาก: <http://www.theiiat.or.th>. [14 มีนาคม 2562]
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์.(2549). *ถึงเวลาแล้วสำหรับมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ*. สืบค้นจาก: <http://www.theiiat.or.th>. [14 มีนาคม 2562]
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. *แนวทางสู่ความสำเร็จแห่งการบริหารองค์กร(ออนไลน์)*. สืบค้นจาก: <http://www2.fpo.go.th/FPO/index2>. [17 มีนาคม 2562]
- สุธารัตน์ นรชุน.(2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิ กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน กำไรส่วนที่เหลือ และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์กับผลตอบแทนของหุ้นในกลุ่ม SET100*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.